

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/127/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322010282
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľupták, PhD., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6322010282.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Ing. Miroslava Mandáka, v trestnej veci obžalovaného A. B. C., stíhaného pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a), d) Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e), f) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 07. 12. 2023, konajúc o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sp. zn. BR-6T/80/2020 zo dňa 28. 09. 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp.zn. BR-6T/80/2022 zo dňa 28.09.2023 v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sp. zn. BR-6T/80/2020 zo dňa 28. 09. 2023, bol obž. A. B. C. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodený spod obžaloby pre skutok kvalifikovaný ako zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a), d) Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e), f) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že od presne nezisteného času, v obci D., E. XXX, začal potom ako sa zoznámil s D. F., nar. XX.XX.XXXX (zomrelom dňa 12.03.2018), naposledy bytom D., E. XXX/XX, ktorý trpel chorobou a závislosťou na alkohole, súčasne navštevovať aj jeho matku G. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., E. XXX/XX, s ktorou žili v jednej domácnosti, a ktorá bola ležiacou pacientkou po opakovaných mozgových príhodách, nosil jej nákupy a prejavoval jej vzhľadom k tomu, že sa jednalo o cudziu osobu nezvyčajnú starostlivosť, čím jej zlý mentálny a zdravotný stav a vysoký fyzický vek zneužil na vybudovanie dôvery k svojej osobe, ktorú následne zneužil na to, aby mu G. F. dňa 11.05.2017 darovacou zmluvou a zmluvou o zriadení vecného bremena za prítomnosti matrikáry Obecného úradu Predajná, ktorá osvedčovala podpis darcu na zmluve, darovala nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX okres Brezno, obec D., k.ú. D. na parcele číslo 335/1, druh pozemku záhrada o výmere 659 m² a parcele číslo XXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 666 m² na ktorej je postavený rodinný dom súpisné číslo XXX, pričom vedel, že daryňa nemôže rozpoznať a pochopiť význam tohto právneho úkonu, následne na základe podpísanej darovacej zmluvy bol pracovníkmi Okresného úradu Brezno, Katastrálny odbor povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v jeho prospech, pričom ak by mali pracovníci Okresného úradu Brezno, Katastrálny odbor vedomosť o okolnostiach darovania predmetných nehnuteľností a o zdravotnom stave daryne, tak by vklad vlastníckeho práva povolený nebol, pričom jej sľúbil, že v dome bude môcť ostať bývať aj spolu s jej synmi D. F. a H. F., napriek tomu následne dňa 21.07.2017 uzatvoril s G. F., ako osobou oprávnenou z vecného bremena Zmluvu o zániku vecného bremena doživotného užívania zmienených nehnuteľností v jeho prospech ako povinného z vecného bremena pričom právo užívať zmienené nehnuteľnosti pre G. F. a jej synov D. F. a H. F. vyplývalo už len z nájmovej zmluvy zo dňa 01.12.2017, a zmienené nehnuteľnosti následne na základe kúpnej

zmluvy zo dňa 19.01.2018 previedol na tretie osoby, teda záujem o G. F. a jej syna D. F. len predstieral a jeho skutočným záujmom bol len majetok poškodenej, čím G. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX, D., t.č. Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb I., C. XXX/XX, J., K., spôsobil škodu vo výške 87 500,- Eur, nakoľko nebolo preukázané, že daný skutok je trestný čin.

Svoje rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby prvostupňový súd odôvodnil tým, že súd síce súhlasí s obžalobou, že darovanie predmetnej nehnuteľnosti a následné zrušenie práva vecného bremena neboli v prospech poškodenej, nakoľko jej z toho neplynul žiadny prospech a preto ani nemala dôvod, ak by bola plne lucidna, takéto zmluvy uzatvárať, ale napriek rozsiahlemu dokazovaniu nebolo preukázané, aké konkrétne, aktívne konanie obžalovaného malo smerovať k podvodu.

Obdarovaný prijal dar, a teda akceptoval prejavenu vôľu darcu, potvrdenú viacerými svedkami. Poškodená v čase darovania domu trpela duševnou poruchou postihujúcou jej kognitívne poznávacie funkcie, pričom takmer z každého vykonaného dôkazu vyplýva, že poškodená bola v tomto období prakticky závislá od starostlivosti svojho syna D., ktorému vo veľkej miere dôverovala a zároveň bola ľahko manipulovateľná a ovplyvniteľná. Z vykonaného dokazovania mal teda za to, že k darovaniu poškodenú pravdepodobne presvedčil Peter, teda bola to jeho idea, pričom jeho motív nie je súdu známy, pričom ani ohľadne jeho motívu a zamýšľaného následku nie je a nebolo možné ho vypočítať, pretože pred začatím trestného stíhania zomrel. Zároveň mal súd za to, že obžalovaný si objednal ocenenie predmetnej nehnuteľnosti krátko po tom, ako nadobudol vlastnícke práva k nej. Táto skutočnosť, ako aj skutočnosť k nemu nadväzujúce a iné vykonané dôkazy, týkajúce sa obdobia po darovaní predmetnej nehnuteľnosti však nemajú vplyv na to, aby bolo bez pochybností preukázané, že obžalovaný konal tak, ako je to uvedené v obžalobe.

Vzhľadom k týmto skutočnostiam okresný súd konštatoval, že pokiaľ ide o kvality skutkových zistení, skutkový základ rozhodnutia v trestných veciach musí byť zistený mimo dôvodnú pochybnosť, nestačí iba zistenie pravdepodobnosti, založené iba na hypotézach a domnienkach. Pokiaľ ostatnú po vykonaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov v akomkoľvek smere pochybnosti o vine obžalovaného a tieto pochybnosti sa týkajú skutkových zistení, musí rozhodnutie súdu vyznieť v prospech obžalovaného. Z tohto dôvodu okresný súd potom v zmysle zásady in dubio pro reo musel obžalovaného spod obžaloby oslobodiť podľa § 285 písm. b) Tr. por.

Proti tomuto rozsudku bezprostredne po jeho vyhlásení podal odvolanie okresný prokurátor a to v neprospech obžalovaného a to tak do viny a trestu. V písomných dôvodoch okresný prokurátor uviedol, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že omyl poškodenej spočíval práve v aktívnom konaní obžalovaného, ktorý predstieral záujem o jej osobu a osobu jej syna, pričom v skutočnosti mal záujem len o jej majetok.

Súd mal za preukázané, že obžalovaný bol v dlhodobejšom kontakte s poškodenou a jej synom, navštevoval ich a zabezpečoval im istú starostlivosť, čo však skončilo vzápätí potom, ako dosiahol darovanie predmetnej nehnuteľnosti vo svoj prospech a následnom zrušení vecného bremena v prospech poškodenej. Avšak konkrétne konanie obžalovaného, ktorý konal premysleným spôsobom, podľa prokurátora spočívalo v tom, že predstieraným záujmom o poškodenú a jej syna D. F., ktorý bol jej obľúbencom, si získal jej dôveru, čo mu uľahčilo jej zdravotný stav, vysoký vek a túto dôveru následne spolu s jej nepriaznivým duševným a somatickým stavom a vysokým vekom využil tak, že dosiahol darovanie zmienených nehnuteľností v jej vlastníctve. U poškodenej navodil dojem, že v dome bude môcť bývať zriadením vecného bremena v jej prospech, avšak bezprostredne po zavkladovaní darovacej zmluvy s poškodenou podpísal ďalšiu zmluvu, na základe ktorej bolo vecné bremeno zrušené. Je zrejmé, že argumentácia obžalovaného, že mohli prísť o dom, vyznieva účelovo aj preto, že sama poškodená žiadne exekúcie nemala a len ona bola výlučnou vlastníčkou domu. Argument pre darovanie predmetných nehnuteľností obžalovanému vzhľadom na vykonané dokazovanie neobstojí, nakoľko je zrejmé, že podstatne viac starostlivosti a pozornosti ako obžalovaný poskytoval poškodenej a jej synovi D. jej syn H. F., či susedia B. L. a D. C. a to na rozdiel od obžalovaného, u ktorého sa jednalo len o návštevy a drobné nákupy. Okresný prokurátor okrem ďalších skutkových zistení poukázal najmä na to, že k uzavretiu zmluvy o zániku vecného bremena došlo už 21.07.2017, pričom kataster povolil výmaz vecného bremena dňa 18.08.2017. Z toho je zrejmé, že obžalovaný a svedok M. už v uvedenom období rokovali o predaji predmetného domu. Teda obžalovaný už bezprostredne po darovaní domu

poškodenou riešil jeho predaj s cieľom získať majetkový prospech pre seba. Zároveň obžalovaný objednal ocenenie predmetnej nehnuteľnosti krátko po tom, ako nadobudol vlastnícke právo k nej, a to 10.07.2017. Argumentácia, že obžalovaný tak spravil na žiadosť syna D. F., vzhľadom k tomu, že tomuto už nesvedčilo vlastníctvo, vyznieva nelogicky a zároveň nebolo v súlade s vôľou poškodenej.

Na základe podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle ust. § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Po postupe v zmysle citovaného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 168 ods. 1 Tr. por. Podľa § 168 ods. 1 Tr. por. okresný súd stručne a jasne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si vzájomne odporovali. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny.

Po vyhodnotení dokazovania na hlavnom pojednávaní krajský súd konštatuje, že prvostupňový súd nevenoval vyhodnoteniu dôkazov dostatočnú pozornosť a to najmä z hľadiska posúdenia konania obžalovaného v rámci dejovej, aj časovej línie.

Je zrejmé, že odvolanie prokurátora tak, ako bolo podané, poukazuje na konanie obžalovaného jednak v čase pred darovaním, zároveň na konanie obžalovaného v čase darovania, ako aj po tomto darovaní. Je zrejmé, že obžalovaný len v prípade, ak sa vyhodnotia jednotlivé dôkazy vo vzájomnej súvislosti a tým aj konanie obžalovaného vo vzájomnej súvislosti môže viesť k uznaniu viny v predmetnej veci.

Krajský súd má za to, že okresný súd v nedostatočnej miere vyhodnocoval pôsobenie syna poškodenej D. F. to najmä z pohľadu jeho spolupráce s obžalovaným. V danom prípade sa okresný súd nevysporiadal s možnosťou, že syn poškodenej spolupracoval s obžalovaným či už vedome, alebo nevedome, za účelom prevodu nehnuteľnosti na osobu obžalovaného. Súčasne nevyhodnotil ani skutočnosť, že bez ohľadu na konanie syna mal obžalovaný z konania poškodenej prospech.

Zároveň má krajský súd za to, že tak ako uviedol okresný súd, svedok B. M. nedostatočne vysvetlil rozpory vo svojej výpovedi, keď tvrdil, že s obžalovaným kúpu predmetného domu riešil len krátky čas, avšak po poukázaní na to, že došlo k zrušeniu vecného bremena dňa 21.07.2017, uviedol, že on si to pamätá tak, ako uviedol, ale mohlo sa stať, že obžalovaný mu zaslal list vlastníctva, na ktorom bolo vecné bremeno ešte evidované. Predmetnú svedeckú výpoveď bolo preto nutné posudzovať aj z hľadiska a vo vzťahu ku konaniu obžalovaného.

Svoje rozhodnutie okresný súd ďalej odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania nebola jednoznačne preukázaná trestná činnosť obžalovaného a to najmä z dôvodu, že nebol preukázaný úmysel obžalovaného uviesť poškodenú do omylu a pokiaľ by okresný súd tvrdil, že uviedol do omylu aj syna D., resp. jeho omyl využil, jednalo by sa iba o domnienku, keďže túto skutočnosť nepreukazuje akýkoľvek z vykonaných dôkazov.

Krajský súd však konštatuje, že bude úlohou okresného súdu v ďalšom konaní v potrebnom rozsahu zopakovať vykonané dôkazy, resp. jednotlivé dôkazy hodnotiť nielen jednotlivo, ale opakovane aj vo

vzájomnej súvislosti. Pomoc, resp. spolukonanie D. F. vo vzťahu k obžalovanému vzhľadom na rozsah podanej obžaloby, nie je podstatným faktom, vzhľadom k tomu, že v predmetnej trestnej veci sa vyvodzuje zodpovednosť len voči konaniu obžalovaného. Je potrebné preto predmetné fakty zoradiť do časovej súvislosti ako nasledovali a zároveň bude nepochybne potrebné tieto zosúladiť aj s jednotlivými krokmi obžalovaného. Je zrejmé, že až na základe takto vyhodnotených dôkazov je možné rozhodnúť o vine obžalovaného, čo však v prípade kedy budú tieto jeho kroky vyhodnotené jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti s výpoveďami tak poškodenej ako aj svedkov, či už brata H. F., susedovcov, resp. D. M.. Až takéto vyhodnotenie môže viesť k rozhodnutiu o prípadnej vine, resp. o nevine obžalovaného.

Krajský súd poukazuje a nesúhlasí s okresným súdom, že poškodená konala len pod vplyvom syna D., keďže takéto tvrdenie rovnako možno považovať len ako domnienku zo strany okresného súdu, a teda bez paralelného vyhodnotenia konania zo strany obžalovaného, aj vo vzťahu k tejto skutočnosti, nemožno bez pochyby povedať, že obžalovaný nevyužil omyl či už len poškodenej alebo aj poškodenej s jej synom D.. Je nutné povedať, že v danom čase, kedy došlo ku konaniu, toto konanie bolo vedené voči osobe, ktorej svedčilo vlastníctvo a teda poškodenej. Zároveň bude nutné vyhodnotiť aj preukázané konania obžalovaného voči synovi D. tak pred jeho smrťou, ako aj po jeho smrti, čím je možné podporne vyhodnotiť jeho účelovosť konania.

Okresný súd zároveň vyhodnotil aj uzavretú nájomnú zmluvu z 1.11.2017 vo vzťahu k zmluve o zániku vecného bremena z 21.07.2017 a to najmä jej článok III a súčasne vo vzťahu ku kúpno-predajnej zmluve z 19.1.2018 a to článku IV bod 2. Súčasne bude potrebné tieto okolnosti vyhodnotiť aj v súvislosti s dátumom smrti D. F. 12.3.2018, ako aj skutočnosti, že poškodená bola už od roku 2017 v DSS na Donovaloch.

Vzhľadom k týmto skutočnostiam krajský súd považuje argumentáciu okresného súdu za rozpornú, kde na jednej strane uvádza, že nemá preukázané, že sa skutok stal tak, ako uvádza obžaloba a na druhej strane argumentuje tým, že má pochybnosti o úmysle obžalovaného. Krajský súd má za to, že okresný súd sa s týmito rozpormi sa bude musieť vysporiadať. Zároveň sa okresný súd bude musieť vysporiadať aj s argumentami, ktoré uviedol prokurátor vo svojom odvolaní.

Preto krajský súd vzhľadom k týmto skutočnostiam rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.